Kvotejagt på ulve – hvornår, af hvem og hvordan?

Inden vi kommer frem til at foretage kvotejagt på ulve i Jylland, har vi mange overvejelser i gang – og ting vi nødvendigvis må tage stilling til - og som må indarbejdes i et tydeligt regel- og kontrolsæt. – Vi bør ikke forhaste os, eller skyde genvej til kvotejagt.

Følgende 5 punkter er der ingen af de involverede parter der tager let på – og det er fint, og sikrer at alle bliver hørt, og forbedrer mulighederne for hensigtsmæssig regulering. Dette vil bestemt også komme ulvebestanden til gavn – og sikre dens gunstige status, som er forudsætningen for regulering/kvotejagt:

- Hvornår kan vi forvente kvotejagt igangsat?
- Hvem skal foretage kvotejagten/reguleringen?
- Skal kvotejagten være på landsplan, eller kun omfatte udpegede konfliktområder?
- Krav til jægerne og jagtlederne – tyvstart på at se krav, regler og vilkår.
- Det tunge etiske problem i forhold til det biologiske: parrings, - og yngleperioden.

Hvornår kan vi forvente kvotejagt igangsat?

Ministerens oprindelige håb og forventning den 24. sept. 2026 var: *"Jeg håber, at det sker i løbet af 2027"*. Den 9. okt. 2026 udtalte ministeren mere forsigtigt og klogt: at han "ikke tør svare på", hvornår de danske ulve reelt kan blive reguleret på en kvotejagt – da vi stadig mangler et mere præcist billede af den danske ulvebestand.

Tidslinjen er: I februar 2027 forventes lovforslaget at skulle igennem udvalgsbehandling, andenbehandling og tredjebehandling, før det kan stemmes endeligt igennem – hvilket typisk tager nogle måneder. – Dette kræver forinden:

1. Færdig registrering af antal ulve, og videnskabelig bearbejdning af dette – herunder at fastlægge nationale referenceværdier og et nationalt politisk, internt ulveloft. - Artikel 2 stk. 3, kombineret med at ulven er flyttet til Bilag V (beskyttet) gør, at samfundsmæssige, økonomiske, kulturelle, regionale og lokale særpræg må inddrages i forvaltningen af ulve – så længe den biologiske minimumsgrænse er sikret.

2. Enighed skal opnås rettidigt i Vildtforvaltningsrådet om regler for jagtudøvelse og kontrolforanstaltninger samt antallet af ulve i den første kvote og hvor de må skydes, så dette kan præsenteres for politikerne.

For at kunne forvente EU´s accept af vores kvotejagt, skal DCE fastlægge de vigtige referenceværdier, som skal forelægges EU-kommissionen. – Det skal overfor EU-kommissionen påvises, at den danske ulvebestand har en gunstig bevaringsstatus før, under og efter kvotejagten, som skal specificeres og dokumenteres sandsynligt i antal ulve.

Men før DCE kan fastlægge disse referenceværdier mm., skal de have data fra den nu planlagte mere individbaserede optælling af ulve (udover de data de allerede har).

Den mere individbaserede overvågning og DNA-registrering af de danske ulve er allerede i fuld gang og foregår løbende året rundt via det eksisterende samarbejde mellem Aarhus Universitet (DCE) og Naturhistorisk Museum Aarhus. - Det store, fokuserede ryk for at indsamle det datagrundlag, ministeren skal bruge over for EU, intensiveres dog markant hen over vinteren 2026/2027 og det tidlige forår 2027. – Det kan dog synes lidt tvivlsomt, at en stabil bestand kan påvises i år, da en stabil bestand først viser sig gennem år.

Dataindsamlingen afsluttes den sidste dag i overvågningsåret, som er 30. april 2027. Herefter skal data bearbejdes og ende i påregnelige, videnskabeligt validerede resultater, som kan bruges til at fastsætte de reelle nationale referenceværdier, som så skal ses i forhold til et politisk bestemt ulveloft (den sociokulturelle kapacitet).

Selvom Folketinget efter planen behandler og vedtager selve lovændringen i februar-marts/april 2027, kan de referenceværdier, som EU kræver for at åbne for kvoterne, antageligt først beregnes og godkendes tidligst i slutningen af året 2027 (hvor hovedafrapporteringen typisk foreligger) – medmindre tingene fremskyndes voldsomt.

Hvis vi overfor EU vil referere til Artikel 2, stk. 3, som drejer sig om sociokulturelle forhold, vil en videnskabelig rapport herom være hensigtsmæssig. – Dette involverer det interne, politiske ulveloft, se https://netnatur.dk/den-nu-hojaktuelle-referencevaerdi-og-hvad-er-et-ulveloft.

Så hvornår den første kvotejagt reelt kan starte, afhænger fuldstændigt af, hvor hurtigt det videnskabelige tællearbejde, den videnskabelige bearbejdning og EU-godkendelsen falder på plads – men fakta må være: at referenceværdier ikke kan opgøres reelt før efteråret 2027.

Et konservativt bud på hvornår reel kvotejagt er i gang (hvis alt går hurtigt), vil være 2. jan. til 15. feb. 2028, da vi formentlig ønsker at undgå uetisk kvotejagt i yngletiden og tilse at hvalpene er mindst 8-9 måneder gamle, før årets kvotejagt starter – ligesom vi herved giver ulvene fred i en stor del af parringsperioden (feb.- primo marts), og ikke skyder højdrægtige hunulve (som føder i april/maj). – Dette er biologernes bedste biologiske kompromis mellem hvalpenes alder og parringsperioden, som topper ult. feb. og ind i marts.

Men vi skal ikke råbe hejsan, før vi er over bækken – for sæt nu vi ikke kan påvise gunstig bestandssituation i vores ulvebestand, vel primært dersom dødeligheden fortsat ligger på de historiske 46-50 % (hvor normalen er 31-36 %).

Vi må ikke håbe, at den nyligt indførte akutte hegnsregulering hele året uden forudgående tilladelse, øger dødeligheden væsentligt, hvilket den meget nemt kan have tendens til:

Skydes den forkerte ulv – f.eks. den førstegangsfødende hunulv som drægtig (eller hendes mage) i april eller maj – mistes 5–7 ulve på én gang, enten fordi hunulven ikke når at føde, eller fordi hvalpene lider en pinefuld død i hiet.

Det samme kan ske, hvis hun (eller magen) skydes i perioden fra juni til oktober. Hvalpene, som her står helt uden ældre ungulve til at hjælpe med at bringe føde til hulen, kan nemlig først klare sig selv nogenlunde henne i midtvinteren, når de opnår en alder af 8-9 måneder. Bliver den førstegangsfødende hunulv efterladt alene med sine hvalpe (eller uden sine hvalpe) i sommer- og efterårsmånederne, bliver hun med meget stor sandsynlighed én af de ulve, der i ren desperation opsøger lettere bytte såsom husdyr og tamdyr tæt på ejendomme. Dermed risikerer denne

nyindførte akutte regulering hele året (uden forudgående advisering) paradoksalt nok at eskalere konflikten i stedet for at hæmme den.

Hvem skal foretage reguleringen?

Er det fornuftigt at lade staten udføre den praktiske kvotejagt, når der findes lokale, stedkendte jægere, der kan gøre det gratis under ordnede forhold og streng kontrol?

I selve teksten fra regeringens officielle lovprogram (oktober 2026) står ordet "jægere" ikke direkte nævnt. Heller ikke ulve er nævnt på anden måde end: *"visse vildtarter"* og *"farligt vildt".* – Men til gengæld skrives: *"Lovforslaget har til formål at ændre jagt- og vildtforvaltningsloven med henblik på at indføre en bred hjemmel til kvotejagt".*

Det fremgår også af udtalelser fra Ministeren, at arbejdet med at forberede jagtloven sker allerede nu, i tæt dialog med de grønne organisationer og Danmarks Jægerforbund. – Også officielle udmeldinger fra Danmarks Jægerforbund bekræfter jægernes centrale rolle i dette.

Dette lander vel i, at når jægerne samarbejder med staten om at tilrettelægge hvordan en "regulær jagt" skal eksekveres, så kan man vel antage at det er jægerne der skal have riflen i hånden i den kommende kvotejagt på ulve.

Omtalte samarbejde og tætte dialog med de grønne organisationer bebuder dog, at intet for så vidt er sikkert endnu – da de grønne organisationer med stor sandsynlighed har en anden opfattelse af ulveforvaltningen end jægerforbundet.

Tidsplanen er nu, at der skal foreligge et fælles udspil fra disse organisationer i februar 2027, hvor lovforslaget skal gennem udvalgsbehandling, andenbehandling og tredjebehandling, før det kan stemmes endeligt igennem – hvilket typisk tager nogle måneder. – Det kan nok forventes at lovforslaget bliver vedtaget.

I dette øjeblik sidder Vildtforvaltningsrådet sikkert og tager de afgørende sværdslag om, hvordan ministerens lovforslag præcist skal skrues sammen, og dette oplæg skal forelægges for Natur- og dyrevelfærdsministeren, som har bedt rådet om at komme med faglige anbefalinger, som ministeriet kan bruge til at formulere det lovforslag, der skal fremsættes i februar 2027. – I vildtforvaltningsrådet sidder jægerne, landbruget og de grønne organisationer, som mildt sagt ikke har været særligt enige omkring ulveforvaltning, men denne gang gælder arbejdet en politisk beslutning om kvotejagt truffet af ministeren, hvilket er en anderledes arbejdssituation, da det nu drejer sig om "hvordan" - og ikke "om".

Det er nu, at alle argumenterne fremlægges og nok diskuteres heftigt – og disse er bl.a.:

Modstandersiden – vildtkonsulenter skal foretage kvotejagt:

Modstandere af at lade private jægere forestå reguleringen handler om flere ting:

Overordnet kan ses, at jægerne og landbruget argumenterer ud fra økonomi, lokal tryghed og praktisk fornuft; de grønne organisationer argumenterer ud fra populationsbiologi, dyreetik og risikoen for, at jagt reelt forværrer problemet.

Modstandernes tidligere argumenter om, at Danmark bryder EU-retten ved at lade private regulere, har mistet meget af sin vægt, fordi ulven nu er placeret i Bilag V, som nu reelt gør egentlig regulering indenfor rækkevidde.

Men dette gør ikke disse argumenter fra de grønne organisationer mindre aktuelle at tage stilling til, hvis vi vil sikre os at kommende beslutninger bliver sagligt underbyggede:

1. De grønne påpeger at den danske ulvebestand genetisk set stadig er ekstremt sårbar, og slet ikke i det EU definerer som en "gunstig bevaringsstatus".

   - *Bemærkning til dette:* Dette er alle jo enige om skal undersøges, dels ved de kommende individbaserede opgørelser, dels ved f.eks. DCE´s efterfølgende bearbejdning af resultaterne heraf - herunder at finde de rigtige referenceværdier.

2. Identifikation og biologi: Ulve ligner hinanden – man kan ikke helt sikkert se forskel på en han og en hun, og det kræver stor ekspertise at skelne en fredelig strejfer fra en reel "problemulv", som er mere oplagt at skyde. Konsekvensen af dette kan blive: Hvis en jæger skyder en tilfældig alfa-ulv i stedet for problemulven, risikerer man at splitte/ødelægge et sundt kobbel.

   Den alm. jæger har ikke det tekniske grej og den informationsmængde som myndighedernes specialister har adgang til. De har termiske varmesøgende droner, som sammen med den nationale ulveovervågnings informationer (DNA-spor afføring og spyt fra bid) og nøje kortlægning af de jyske ulvekobler og problemulve (via et tæt netværk af vildtkameraer) – har mulighed for at øge chancerne for at skyde den rigtige ulv.

   En vildtkonsulent har helt styr på hvor ulvefamilierne/koblerne befinder sig. De vil også vide, at der lige nu render en problemulv rundt i et afgrænset specifikt område, hvor den gentagne gange dukker op. - Droneoperatøren kan flyve højt over terrænet og følge ulvens præcise bevægelser i dagene og timerne op til, at skytten bringer sig i stilling for at skyde netop denne ulv. – Hvis f.eks. dronen har sporet ulven hele vejen fra et frisklavet angreb på et får og direkte ind i en tykning, ved skytten med ret stor sikkerhed, at det er den skyldige ulv, han har foran sig.

   - *Bemærkning til dette:* Når biologer og myndigheder argumenterer for, at vildtkonsulenter har bedre forudsætninger for at ramme den "rigtige" ulv under en regulering, handler det dog om en specifik overvågnings udelukkelsesmetode i dagene og timerne op til skuddet, snarere end selve sekundet, hvor skuddet går.

     Danmark ville være det eneste land i Europa, hvor statens vildtkonsulenter foretog den praktiske del af en kvotejagt. I andre lande kan man finde ud af at etablere streng styring i et effektivt kontrolsystem, hvor de skudte ulve kontrolleres nøje ud fra forskernes vigtige viden og store DNA- register på de enkelte individer – og ses her tydelige negative effekter, kan kvotejagten stoppes på få minutter, eller næste års kvote kan nedsættes eller springes over.

     De statslige specialskytter (som Naturstyrelsens skytter i Danmark) bruges i udlandet udelukkende til akutte sær-opgaver, såsom skydning af problemulve.

     Hvis vildtkonsulenter skulle skyde ulvekvoten, ville dette indebære et eller andet system, som af sikkerhedshensyn skulle advisere alle jægerne på det aktuelle jagtareal om, at der en bestemt dato foregik ulvejagt på terrænet, og alle jægerne på jagtarealet skulle meddeles

hvornår denne ulvejagt var afsluttet, f.eks. 8-14 dage efter. – Et sådant ansvar ville nok være for urimeligt og for stort at pålægge det enkelte jagtareals leder, eller lodsejeren.

Lodsejerne og jægerne kunne måske også herved føle og påpege noget juridisk i, at staten "overtager" noget af jagten (uanset at det kaldes regulering) – en jagt som jægerne har været betroet i mange år, og hvor ingen dyreart er udryddet pga. jagt.

3. Nogle betvivler at en alm. jæger kan handle uvildigt på sit eget jagtterræn, som han kan mistænkes for at ville beskytte, for at bevare sit eget jagtbare vildt og jagtudbytte. Andre frygter, at jægernes renomme kan belastes heraf – og at den enkelte jæger der skyder en ulv, udsætter sig selv for en vis risiko for at blive "hængt ud" i medierne og i samfundet.

4. Der påstås, at ikke-lethale midler som ulvesikre hegn og vogterhunde er langt mere effektive til at beskytte husdyr, end tilfældig afskydning.

   - *Bemærkning til dette:* At ulvesikre alle fritgående husdyr med ulvesikre hegn må siges **at have spillet fallit** af flere årsager, end at det er umuligt at indhegne mange steder. Det er ekstremt dyrt for både staten og for de involverede landmænd - langt ud i fremtiden eller evigheden.

     Vi har 10.000 landbrug med dyrehold, heraf 4.500-5.000 fåre- og gedebesætninger. Kun 150-200 af disse har fået ulvesikre hegn fra 2017 til 2025, og køerne til ulvesikre hegn er lange. – Dette betyder at under 5 % af vores husdyr er indhegnede – hvilket med vores ca. 77 ulve svarer til Hollands ca. 10 % indhegnede husdyr, og hvor Holland har ca. 130 ulve. Vi er altså ikke nået længere forholdsvist med ulvesikre hegn end i Holland, hvor ulvesituationen er i "fortætningsfasen" – og hvor konflikterne er mere kontante og med direkte ulveangreb på mennesker.

Tilhængersiden – lokale jægere skal foretage kvotejagt:

Men hvordan argumenterer tilhængere af at lade de lokale danske jægere forestå en kontrolleret kvotejagt på egne jagtarealer:

1. De påpeger, at en stor del af konflikterne skyldes, at ulve aldrig har oplevet mennesker som en trussel. At skyde ulve på et jagtareal, vil genoprette ulves skyhed overfor mennesker, med skud, menneskeaktivitet og menneskelig fært afsat i et terræn.

   - *Bemærkning til dette:* Der vil være den samme menneskefært i et jagtterræn, uanset om det er jægerens eller vildtkonsulentens fært. – Og at det vel er ligegyldigt om det er en alm. jæger, eller en af statens vildtkonsulenter der skyder et skræmmende skud af. Et skud er et skud, og en menneskefært er en menneskefært. – De fleste at de 7-8 skud om året ville formentlig ske spredt ude i terrænerne, og blande sig anonymt med skud til det øvrige vildt. – Fælles organiserede jagter vil være forholdsvis kortvarige.

     Den store alvor i menneskets jagt ville først gå op for ulvene, hvis der var jævnlig jagtaktivitet og skud i nærheden af deres huler i perioden før ynglesæsonen og måneder herefter – men dette bliver forhåbentligt ikke aktuelt, da dette er uetisk.

Jagttrykket på terrænet vil være det samme, hvad enten det er en vildtkonsulent der skyder ulven, eller en alm. jæger. - Dog vil vildtkonsulentens eventuelle dronevirksomhed og måske skærpede forsigtighed med at skyde den rigtige ulv - kunne skabe mere og længerevarende "jagtlig" forstyrrelse på terrænet.

2. Nogen vurderede at aktionen med at skyde ulven fra august 2026, var en aktion til 200.000 kroner over 8 dage. Man mener at dette er en enorm økonomisk og praktisk belastning for staten at sende specialskytter og måske teknisk personale ud med termiske droner i otte døgn for at finde en enkelt ulv. - Det bliver svært for enlige vildtkonsulenter at skyde f.eks. 7-8 ulve fra 2. jan. til 15. feb., da ikke alle jagter vil lykkes.

   - *Bemærkning til dette:* Vildtkonsulenterne skal fra deres hjem til lokaliteten, de skal måske indlogeres et sted, de skal spise og også drikke, samt aflønnes – alt sammen rimeligt og fair, men betalt af staten, også eventuel dronepilot og andre i baggrunden der involveres, og måske grej der må indkøbes.

     Dette når der sidder tusindvis af kyndige, lokale jægere i de jyske konfliktområder, som kender terrænet ud og ind, og som alligevel tilbringer hundredvis af timer på deres jagtarealer. Ved at udnytte denne gratis, lokale ressource inden for en stram, statslig og kontrolleret kvote med strenge jagtregler og krav, sparer man samfundet for millioner af kroner og tunge bureaukratiske processer, som også stjæler tid fra landmændene og fåre- gedeholderne og flere offentlige myndigheder.

3. Det er de lokale lodsejere og jægere, der oftest ser ulvene, finder sporene og ved præcis, hvilke individer der udgør et problem i hverdagen.

   - *Bemærkning til dette:* Det er nok rigtigt, at mange (men ikke alle) lodsejere og jægere kender deres jagtarealer og også ulvene på disse jagtarealer – dog med den tilføjelse, at ulvenes territorier er langt større end de fleste jagtarealer.

4. De lokale jægere kan hurtigt være på plads det rigtige sted, især hvis der etableres et system, hvor jægeren kan følge med i hvor de ulve sandsynligvis befinder sig, som myndighederne ønsker skudt. – Dette kunne gøre reguleringen mere målrettet, og forkorte reguleringstiden. En app kan være løsningen.

5. At anvende lokale jægere kunne måske samtidig øge den lokale accept af ulveforvaltningen, hvis landbefolkningen føler sig inddraget og lyttet til, frem for at måske føle sig handlingslammede af centraliserede regler.

   At inddrage lokale jægere i at være en aktiv part i den lokale ulvesituation, vil kunne øge den demokratiske accept af ulveforvaltningen, fjerne følelsen af afmagt og mindske risikoen for ulovlig selvtægt (hvis dette altså foregår). – Dette ville kunne give ro omkring konflikterne, og en følelse af medbestemmelse.

   - *Bemærkning til dette*: Dette er dog delvist imødekommet af, at jægere pr. 1. juli 2026 formelt blev tilladt at selv foretage nedskydning af indtrængende og truende ulve under visse regler, se: https://netnatur.dk/husdyrejere-kan-skyde-ulve-uden-tilladelse.

Kvotejagt i hele Jylland – eller kun i konfliktramte områder:

Intet ligger fast endnu, men regeringens eget lovprogram peger i retning af, at kvotejagt kommer til at starte eller foregå i konfliktramte områder, hvilket er logisk.

Dette matcher, at vores nordiske naboer for længst har droppet tanken om fri jagt i hele landet. - En landsdækkende kvote risikerer, at der skydes en "problemfri" ulv i et øde område, mens landmændene i de hårdt ramte konfliktzoner lades i stikken, fordi kvoten hurtigt kan blive opbrugt det forkerte sted.

Eksperter forventer, at fordi det jyske landskab er forholdsvis tæt bebygget, vil en kommende dansk kvotejagt blive forholdsvist finmasket og låst fast specifikt til navngivne jyske ulverevirer. Natjagt bliver antageligt ikke tilladt, og der kommer nok strenge regler for brug af hunde.

Dvs. at som det ser ud i 2026, vil kvotejagt kunne blive aktuel i disse områder: Oksbøl- og Blåvandshuk-området, Houstrup og Nørre Nebel, Skjern- og Lønborg-området, Hovborg-reviret (Vejen/Billund), Snejbjerg og Herning-forstæderne, Lille Vildmose-reviret og Råbjerg- og Bunken-reviret (Syd for Skagen), Klosterhede-reviret og Ulfborg-reviret.

Man må gå ud fra, at for at undgå at kvoten ikke bliver brugt lynhurtigt i måske kun 2 jagtområder, med hver én fastboende ulvefamilie – vil der fastsættes tilmålte eller revirspecifikke kvoter i de enkelte jagtområder: f.eks. maksimalt 2 ulve i Oksbøl-reviret, 2 ulve i Klosterhede-reviret, og 2 ulve i Ulfborg-reviret, og 1 ulv i to andre definerede områder – alt ud fra hvor konflikterne er størst, og ingen kvoter i områder uden konflikter.

Krav til jægerne og jagtlederne – tyvstart på at se krav, regler og vilkår:

Under forudsætning af, at det bliver jægerne som skal forestå den praktiske kvotejagt, hvad man nok godt kan regne med – er det efterfølgende kun en lidt tyvstartende forberedelse på kvotejagt, da disse ting ikke er afklarede endnu. Det fremgår dog, at Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) er i dialog med de svenske myndigheder om deres erfaring med licensjagt på ulv - og så kan man måske foreløbigt forvente følgende:

Før ulven skydes:

Der bliver formentlig tale om, at jægerne skal have personlige licenser, da en generel kvote uden registrering af jægerne vil blive betragtet som ukontrolleret. Kravet fra EU lyder nemlig: at kvotejagt skal foregå under "strengt kontrollerede former".

Uden et licens- og SMS-system, hvor jægerne er registrerede på forhånd, ville myndighederne miste kontrollen over, hvor mange ulve der reelt bliver skudt. Staten skal vide hvem der deltager i jagten, og hvor de gør dette.

Jægerne skal altså sandsynligvis have licenser ved at logge ind i et slags ulvejægerregister og obligatorisk registrere deres jagtareal før deres kvotejagt er lovlig.

Licenserne, som er personlige, sikrer bl.a., at myndighederne har jægerens direkte telefonnummer, så de kan sende den akutte SMS om, at kvoten i det specifikke revir er opbrugt, og at jagten skal indstilles øjeblikkeligt.

En obligatorisk online-registrering og e-læringskursus om ulvejagtens regler, jura og indberetningsprocedurer, skal en jæger muligvis også gennemføre før jagten godkendes.

Det forventes, at jægeren skal have et gyldigt dansk jagttegn med påtegning for "Bestået riffelprøve" (efter 1994) – og at ældre jægeres påtegning på jagttegnet: "Riffeljagt tilladt" også er gyldigt til kvotejagt på ulve.

Inden jægerne går på ulvejagt om morgenen (og løbende gennem dagen), vil de sandsynligvis blive pålagt pligt til at ringe op til en automatisk telefonsvarer hos myndighederne eller tjekke en online portal – for at sikre sig at ulvekvoten ikke er opbrugt.

Så vidt det vides nu, er der ingen grænser for antallet af jægere der deltager i kvotejagten på de enkelte jagtarealer. – Men reglen er, at hver enkelt deltager skal være registreret med navn, nummer og licens i statens system før jagtstart. Hvis man jager uden at være tilmeldt dette SMS-varslingssystem, vil det blive betragtet som ulovlig jagt, da man ikke har mulighed for at modtage beskeden om, at jagten er blæst af.

Efter alt at dømme, kan der blive tale om koordinerede jagter på tværs af grænser, hvor det nok bliver juridisk nødvendigt at i jagtselskaber udpege en jagtleder, som skal være registreret hos myndighederne på forhånd. - Jagtlederen skal have det juridiske ansvar for kvoten, og har pligt til at holde øje med SMS-systemet og portalen, og han eller hun har myndighed til at beordre alle jægere til at aflade riflerne det sekund, kvoten er fyldt. - Det er jagtlederen, der skal føre deltagerlisten på det specifikke areal, og som bærer ansvaret for, at ingen uautoriserede jægere sidder på post.

Det grundlæggende princip i dansk strafferet og jagtlov er, at det personlige ansvar aldrig kan uddelegeres, og jægeren bærer altid det primære ansvar for sit skud. Straffen for overtrædelser af bestemmelserne for kvotejagt på ulve, spænder fra store bøder til ubetinget fængselsstraf. Dertil kan komme en permanent konfiskation af våben samt frakendelse af jagttegnet. – Kvotejagt i Jylland bliver altså ikke "det vilde vesten" eller anarki i de jyske skove.

Jagtlederen kan også komme i søgelyset, ved at under pligtforsømmelse blive tiltalt for uagtsomhed, eller endda medansvar - og bøder kan tildeles for overtrædelse af bekendtgørelsens kontrolregler, og retten til at være jagtleder kan bortfalde.

Også værd at huske: De officielle varsler og indberetninger kommer nok til at køre over almindelig SMS og traditionelle opkald til en telefonsvarer (ikke via internettet eller data-krævende apps). – I netop ulveområderne i Jylland findes "sorte huller" i dækningen. Hvis du placerer dig på en post i skoven eller i hedearealer, hvor din telefon overhovedet ikke har dækning (hverken til SMS eller opkald), så må du, iflg. dét man forventer bliver reglen, ikke deltage i ulvejagten på det pågældende tidspunkt. – Løsning: Flyt posten hen til dækning, hvis dette kan gøres risikofrit og iht. jagtlederens fastlagte og meddelte regler herfor.

Efter ulven er skudt:

Her er den forventede procedure for, hvad der skal ske, når ulven lige er skudt:

Er jægeren alene på kvotejagt, skal han indenfor en time – melde om drabet eller anskydning direkte til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (eller måske til den regionale vildtkonsulent under styrelsen). - Dette kan ske enten via et opkald til en automatisk, central

nødtelefonlinje eller direkte i en officiel jagt-app, som myndighederne stiller til rådighed, og hvor jægeren i forvejen er logget ind med sit Mit ID.

Er der jagtleder i kvotejagten, er det nok alene ham der skal gøre ovenstående, efter at jagtdeltageren straks efter skuddet har meddelt jagtlederen at: ”Ulven er skudt/påskudt”.

Det forventes, at jægeren skal pakke ulven i bilen og køre den direkte til et officielt opsamlings- eller indleveringssted udpeget af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV). – Ved indleveringsstedet vil myndighederne og forskere stå klar til at kontrollere jægerens licens, udtage DNA-prøver og overtage kadaveret til den lovpligtige videnskabelige obduktion.

Det forventes, at jægeren vil få trofæet (skindet og kraniet) tilbage, efter at de biologiske og videnskabelige undersøgelser er helt afsluttede. Myndighederne vil forsyne skindet og kraniet med et officielt, unikt mærke (plombering), og udstede et CITES-certifikat, som gør det lovligt for jægeren at beholde, sælge og udstille trofæet. – Også konservatoren skal se disse, før hoved og skind kommer i nærheden af hans arbejdsbord og garvetromle.

- *Bemærkning til alt dette:* Det behøver altså ikke at være helt ligetil, problemfrit, risikofrit og omkostningsfrit at regulere ulve – og man skal holde tungen usædvanligt lige i munden, hvis man vil deltage i en kvotejagt på ulve.

  Det forventes at jagten kommer til at foregå som en meget forsigtig form for drivjagt, eller som en klassisk trykjagt, hvor ulven i luntetrav lister ud forbi de posterede jægere, hvilket giver tid til et kontrolleret og sikkert skud. – Forudgående træning i skud til bevægeligt mål vil nok være en god ide, da skud ikke bliver ligesom i bukkejagten.

  Kvotejagten bliver ikke en afslappet selskabsjagt, men kan blive lidt af en militærlignende disciplin med masser af sammenførte deltagere på tværs af grænser, hvilket kræver 100% skarphed – både på aftrækkeren, med telefonen i hånden, og med alle reglerne i baghovedet. – Sikkerheden skal virkeligt være i højsædet i en sådan jagt, som vi i Jylland ikke er vant til og fortrolige med, og hvor vi måske kommer på riffeljagt med mennesker vi ikke kender.

Det tunge etiske problem i forhold til det biologiske:

Dette omhandler den humanitære og etiske side – og dette gælder beskyttelse af ulvenes parringsperiode og yngleperiode, - og opfostringsperiode.

Den vedtagne akutte regulering kan foregå hele året – men det ser ud til (og man må håbe), at dén kvotejagt vi er på vej imod, kommer til at tage hensyn til følgende sammenhæng mellem ulvens biologi, populationsøkologi og adfærdsbiologi:

Hvalpe fødes blinde og døve primo maj, deres eneste næring er modermælk de første 3-4 uger og de kan ikke regulere deres egen kropstemperatur. Omkring 1. juni begynder de at kunne se og høre, og begynder at tage de første ture udenfor hulen. I løbet af juni begynder de gradvist at spise fast føde, hentet af forældrene og af de onkler og tanter (ungulve eller 2- årige ulve) som er blevet i ulveflokken. Efter 5-6 måneder (okt./nov.) skifter de mælketænder ud med blivende tænder, og begynder at følge med på jagt.

De etablerede ulvefamilier (hvor forældrene før har født og opfostret hvalpe):
I en etableret ulvefamilie er der på dette tidspunkt af året nok ca. 8-11 individer, inkl. 4-6 hvalpe. Dvs. der er 4-5 "voksne" ulve (2 forældre + 2-3 ungulve eller 2- årige ulve) til at fodre hvalpene. – Disse etablerede ulvefamilier er der pt. 7-8 af i Jylland. Selv om faderen skydes i maj eller juni, vil moderen og onkler/tanter formentlig kunne klare at fodre og opfostre hvalpene.

Skydes moderen i maj, dør hvalpene i hulen i løbet af få døgn. - Skydes moderen i juni, dør hvalpene med større sandsynlighed. - Skydes moderen i juli, bliver det biologisk set vanskeligere og mere risikabelt, men hvalpene har en reel chance for at klare den, forudsat at flokken har ældre hjælpere til at levere kødet. - Moderen har en unik social funktion i forhold til at holde ungulvene og faderen sammen i gruppen. Studier viser, at flokke har en markant højere risiko for at opløses, hvis den ledende hunulv dør.

De førstegangsfødende ulvepar:
Men i en nyetableret ulvefamilie (førstegangsfødende) er der kun de to voksne forældre til at fodre hvalpene. – Disse ulvefamilier er der pt. 3-4 af i Jylland. Skydes én af forældrene (især moderen) i juni, vil hvalpene have ekstremt svære betingelser for at overleve, fordi dette halverer mængden af mad og beskyttelse. - Hvis både moderen og faderen skydes, og der absolut ingen andre voksne ulve (onkler eller tanter) er til at fodre dem, kan ulvehvalpe tidligst klare sig selv, når de er omkring 5 til 6 måneder gamle, altså tidligst i sept./okt.

Skydes moderen i maj, dør hvalpene i hulen i løbet af få døgn. - Hvis faderen skydes i april, maj, juni og juli står hunulven alene uden hjælp til at skaffe føde, hvilket bringer hele kuldets overlevelse i fare. - Hvis begge de voksne skydes i august eller september, vil hvalpene (som nu står alene) i de fleste tilfælde sulte ihjel, da de først i løbet af efteråret sept./okt. begynder så småt at lære at jage selv, og er uerfarne.

Konklusion:

Det ser ud til (og vi må håbe) at kvotejagten/licensjagten bliver i perioden 2. januar til 15. februar, hvilket er absolut bedste og mest etiske periode, da hvalpene nu er 8-9 mdr. gamle og kan klare sig selv, og fordi man herved beskytter ulvene i en stor del af toppen af selve parringsperioden, og samtidigt beskytter hunulve der netop er blevet drægtige.

Det burde måske overvejes at droppe, eller ændre periode for, den nyligt indførte akutte skydning af ulve inden for ulvesikre hegn, når kvotejagt indføres, da det samlede udtag måske kan blive for stort og true bestandens status, og herved også kvotejagten – alt afhængigt af hvor mange ulve der skydes i denne del af akutreguleringen, og hvilke ulve der skydes (køn, alder, drægtighed, kendte problemulve og kendte problemfrie ulve mv).

Spørgsmålet er også, om vi bør være lige så etisk forsigtige med at akutskyde ulve inden for ulvesikre hegn i hvalpetiden, som vi vil være det under kvotejagten? Dette er et tungt dilemma mellem to sider: På den ene side er det lige så frygteligt og ubærligt for en landmand at se sine får blive dræbt af ulve, som det på den anden side er at vide, at 4-6 forsvarsløse ulveunger risikerer at lide en langsom og pinefuld sultedød.

Ræven er fredet i hele yngle- og opfostringsperioden (fra 1. februar til 31. august)

Vi bør følge Skandinaviens eksempler, hvor kvotejagt/licensjagt foregår, iht. dette skema 1:

Europæisk sammenligning af ulveforvaltning (2026/2027)

Land	Estimeret bestand	Jagtform / Model	Årlig kvote / Afskydning	Særlige kendetegn
Sverige	**~355 ulve**	**Licensjagt** (Revirkvoter)	**72 ulve** afskydes i jan-feb. 2027	Jagten er strengt opdelt på specifikke problemrevirer. Private jægere organiserer sig og lukker jagten pr. telefon/app, så snart revirkvoten er nået.
Letland	**~1.300 ulve**	**Kvotejagt** 15. juli-31. marts. (Fælles pulje) Digital kontrol.	**400 ulve** i 2026/2027	Staten sætter ramme i konfliktzoner, og de lokale jægere udfører jagten.
Estonia	**~300-350 ulve** [2025]	**Kvotejagt** 1. nov.-28 feb. (+ Akutte sær-licenser til problemulve)	**151 ulve** afskudt i seneste sæson	Staten sætter rammen, og de lokale, private jagt-foreninger udfører jagten.
Tyskland	**~1.500-2.000 ulve**	**Skadesregulering & Jagtlov**	Ingen fast national kvote.	Ændrede i foråret 2026 loven, så ulven nu er en "jagtbar art" i national jagtlov. Private jægere har ret til hurtig afskydning ved husdyrangreb.
Frankrig	**~1.000-1.100 ulve**	**kvotejagt** (+ Skades- og forsvarsskud)	**~23 % af bestanden** må fjernes hele året (248 ulve)	Staten sætter et loft. Godkendte, private lokale jægere + ”ulveofficerer”.
Holland	**~100-150 ulve**	**Akut regional regulering**	Sær-tilladelser pr. individ.	Regionerne (provinserne) kan nu øjeblikkeligt give private tilladelse til at fjerne problemulve tæt på byer.
Finland	**~430 ulve**	**Kvotejagt** (Regionalt opdelt bestandsjagt) & Særlicener i renområde.	81 ulve afskudt i sæsonen 1.jan-10. feb. 2026.	Staten udstikker regionale kvoter i kort vinterperiode, og opgaven udføres af private, lokale jagtklubber.

Skema 1: Det fremgår af skemaet, at Letland og Frankrig er de eneste lande med kvotejagt på ulve, som ligger i perioder med små hvalpe, parringsperiode og gravide hunulve. Der er for tiden opbrud i ulveforvaltningen, så der sker formentlig snart ændringer i dette skema.

Belgien er ikke medtaget, da ulvebestanden her er lille og sårbar (10-20 ulve), og dér er fokus på maksimal beskyttelse af ulve.

Norge er ikke medtaget. Landet er opdelt i en ulvezone mod Sverige, hvor en ulv må slå sig ned og yngle, og hvor kvotejagt foregår i perioden 1. januar til 15. februar. – 0 ulve blev skudt her i 2026 i den estimerede bestand på 55-58 ulve. – Udenfor ulvezonen ses kun ganske få strejfeulve, og kun et par stykker bliver skudt årligt.